forsvinde, idet den fastslaar, at „Raadigheden over Fællesboet tilkommer Manden alene". Gaar vi da til Motiverne for at søge Forklaringen heraf, finder vi her væsentlig kun anført Hensynet til Mandens Erhvervsvirksomhed, som ellers stærkt skulde blive forstyrret. Hvad man nu end mener herom, er det i hvert Fald givet, at dette Hensyn ikke kommer frem, hvor Talen er om noget, som Manden netop ikke har fortjent, men omvendt Hustruen har tjent ved sin Virksomhed eller erhvervet paa anden Maade, f. Eks. ved Arv. I disse Tilfælde burde der da ifølge selve Begrundelsen gøres Undtagelse fra Hovedreglen, men dette er kun i meget begrænset Omfang sket.

Hvad først angaar den Formue, Hustruen maatte medbringe i Ægteskabet, eller under dette arve eller faa foræret, synes det at være en Selvfølge, at Hustruen, naar hun engang er erklæret for myndig, maa have fri Adgang til at raade derover, og det viser sig ogsaa i Praksis næsten umuligt at gøre de gifte Kvinder begribeligt, at det ikke er saa. Men Loven nøjes med i § 11 at gøre enkelte Begrænsninger i Mandens Eneraadighed, som er af meget ringe praktisk Betydning. Hustruen faar kun en Medraaden sammen med Manden over saadanne Aktiver, som hun selv har indbragt, men hun kan ikke selv frit raade over dem. Hun er slet ikke beskyttet mod Mandens Kreditorer. Det er kun med Hensyn til visse Formuedele, faste Ejendomme og Obligationer og Sparekassebøger, at Manden overhovedet indskrænkes i sin Raadighed, og det er en Betingelse, at Adkomstdokumenterne paa Ejendommen eller en Paategning paa Obligationerne viser, at de er indførte af Hustruen. Paa dette Punkt er Teorien, her endogsaa repræsenteret af en af Lovens Forfattere*), traadt hjælpende til for at betage Bestemmelsen omtrent den sidste Gnist af praktisk Mening, idet den lærer, at Manden er frit raadig over, om disse Betingelser skal komme i Stand, saa at Hustruen f. Eks. ikke selv skal kunne forlange, at en arvet Kapital bliver sat ind paa en Sparekassebog lydende paa hendes Navn og derved unddraget Mandens Eneraadighed. Thi, som det paa det anførte Sted udvikles: „man kan ikke deraf, at Hustruen har en vis Ret, naar Adkomstdokumentet lyder paa hendes Navn, slutte, at hun har Ret til at bestemme, om det skal lyde paa hendes Navn eller ej". Resultatet bliver altsaa, at man indrømmer Hustruen en Beskyttelse mod Manden, men vel at mærke ganske lader denne bero paa Mandens egen Vilje. Kan man egentlig fortænke Kvinderne i, at de føler det en lille Smule, som om der blev gjort Nar ad dem?

Hustruens ubetingede Ret til frit at raade over, hvad hun saaledes indbringer i Boet, bør altsaa fastslaas. Men det samme maa ogsaa gælde om hendes egentlige Selverhverv. Der er vel ved § 27 i den nugældende Lov, ligesom allerede ved Lov af 7. Maj 1880, tilstaaet hende en Ret til at raade over, hvad hun erhverver ved selvstændig Virksomhed, men der er ved Ordene „som ikke grundes eller vedligeholdes væsentlig ved Mandens eller Fællesboets Midler" gjort en betydelig Indskrænkning deri, som sikkert ikke — ihvertfald ikke i dens fulde Udstrækning — lader sig opretholde. Hvis hun f. Eks. har en lille Butik eller driver et Pensionat, som hun alene ved sin Dygtighed og Paapasselighed holder i Gang og derved maaske forsørger Familien, synes det ganske urimeligt, at den Omstændighed, at disse Virksomheder i sin Tid er blevet grundede ved Fællesboets Midler (som jo ligesaa vel er hendes som Mandens!), skal udelukke hendes Raadighed**). Man vilde maaske føle nogen Betænkelighed ved at udstrække Hustruens Raadighed saa vidt af Hensyn til Mandens Kreditorer. Men disse vil selv kunne sikre sig derved, at de i saadanne Tilfælde til vigtigere Transaktioner, som de indgaar med Manden, forlanger Hustruens Samtykke og saaledes ogsaa erhverver Ret mod hende".

Efter disse klare og djærve Ord, slutter Professor Munch Petersen sin Artikel med de Udtalelser, jeg i den forr. Artikel kaldte „højst bemærkelsesværdige":

„Paa disse og flere andre Spørgsmaal, der kunde rejses, skal jeg dog ikke paa Sagens nuværende Stadium gaa nærmere ind. **Det maa nemlig, forinden en endelig Ordning træffes, som absolut Krav opstilles, at Kvinderne selv høres***). Med al Anerkendelse af de betydelige Fremskridt, som det foreliggende Forslag om Kvindernes Retsstilling paa adskillige Punkter indeholder, *bærer det dog ligesom sine Forgængere tydelig Præg af at være skrevet alene af Mænd**). Og i en Tid, hvor Kvinderne er erklærede for myndige, synes de med Rette at kunne protestere imod, at de i Spørgs-

*) Deuntzer i Familieretten S. 147, men i modsat Retning en Afhandling af Munch Petersen i U. f. R. 1899 S. 406 ff.

**) En nylig udkommet fransk Lov (af 13. Juli 1907) om gift Kvindes Ret til at raade over Udbyttet af sit Arbejde synes heller ikke at hjemle nogen saadan Begrænsning.

*) Fremhævet af os. — Red.